

**Cl. Viri Valerii Andreæ Desselii In Academia Lovaniensi
Professoris Regii Erotemata Juris Canonici**

Andreas, Valerius

Coloniae, 1697

XXXI. De officio Iudicis ordinarii.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62934](#)

56 De officio Legati.

a. 6. h. t. c. reservare potest; exceptis dignitatibus
1. in fin. & iis, quæ speciale mandatum desido
cod. in 6. rant, quæque Pont. non solet in quem
a. 3. & 4. quam transferre. Legationis etiam enim
cod. in 6. officium pars est Apostolicæ sollicitu-
a. Mul- dints, non plenitudo potestatis.

sum 2. q.

a.

Quibus modis finitur jurisdictio
Legati?

Morte ipsius Legati, revocatione
mandati, temporis lapsu, discessu
Glad. o. provincia cum animo non redeundi.
3. V. fini- Non etiam morte Pontificis, qui cum
tar eod. constituit. Quamvis enim Legati vi-
in 6. ces alterius gerunt, reputatur tamen re-
a. 2. eod. lut ordinaria eorum jurisdictio, & fi-
in 6. magis durabilis, quam sit delegatorum.

De officio Judicis ordinarii.

FIT. XXXI.

Post judices, qui extra ordinem à Pon-
tifice constituantur, quique etiam op-
dinariam jurisdictionem exerceant,
quales sunt Legati, sequitur de judi-
cium ordinariorum officio in genere.

Quis dicitur iudex ordinarius.

Iudex ordinarius est, qui propriam
habet

haber jurisdictionem, quam jure suo sen-
tore Ecclesiasticae dignitatis ac magi-
stratus, quo fungitur; exercet, quæ hoc
jure dicitur *Audientia*.

*Iurisdictio ordinaria quibus modis
acquiritur?*

Tribus, vel jure commoni, id est Reg-
um & Canonum dispositione, vel præ-
scripta consuetudine, vel privilegio S.
Pont. aut Principis.

Quibus competit hac iurisdictio?

Competit ea Patriarchis, Archiepis-
copis, Episcopis, in suis provinciis, id est
singulis in sua diœcesi; Abbatibus in suis
cœnobitis, & præfectis in suis collegiis.
Sed & S. Pontifex, quamvis ordinarios *a. 3. c. 1. a.*
sub se habeat, tamen tanquam Pastor & *Quanto
Iudicatius orbis Christiani judicat & 7. b. t. c. 1.
corripit.*

c. 1. a.

ix. q. 3.

*In quos competit ordinaria
jurisdictio?*

Competit Episcopo in Clericos suæ
diœcesis, imo & respectu criminum Ec-
clesiasticorum (ut sive simonia
hæresis, adulterium, quando agitur ad
separationem tori) etiam in laicos, *c. sua inf.*
tamen si quidam Clerici alios judices *de processu*
habent.

habeant Episcopis inferiores; quibus
immediatè sunt subjecti, ut Decani
et Capitulum: quia Episcopi sunt iudicis
personæ ordinarii omnium & singulorum
xi. qu. 1. Clericorum suarum diœcesis, nisi quid
e penit. et ordinaria jurisdictione sunt exempti.

**Circa quæ versatur officium & potestas
iusti modi jurisdictionis?**

Præter ea, quæ sunt ordinis Episcopalis, puta ordinare Clericos, consecrare Ecclesiæ & altaria, Chrisma confonen-
erib. t. 6. &c. potestas jurisdictionis Episcopalis
et 7. eod. in his ferè versatur: in virtute subditorum
in 6. inquirere, pro tribunali in qualibet parte diœcesis sedere, causas tam civiles
et Postul. quam criminales per se vel per Vicarium suum examinare, criminis punitionem implorato eriam, sive opus, brachio (ut loquuntur) sæculari, id est auxilio judicis laici; Parochias & Monasteria diœcesis suarum visitare, mores corruptos inter visitandum corripere & corrige-
et 6. 7. & negligentiam eorum supplere, qui in subditis suis corrigendis fuerint negligentes, & id genus alia mul-
ead.

Habini

Habentne jurisdictionem Archiepiscopi.
in sua provincia Episcopes, aut
eorum subditos.

Habent quidem in Episcopos omnes
statu provinciae, yetum in eos, qui in
provincia Episcopis subjecti sunt, juris-
dictionem in prima instantia, id est ac-
te appellationem, non habent, sed de-
mum causâ per appellationem ad eos de-
voluntur: nisi alias vel consuetudine, vel
ex privilegio jurisdictionem in eos ac-
cepserint. Unde nec cogere Suffraga-
neum alicui subditum Archiepiscopus
potest; ut causa alicujus delegationem
invitus suscipiat.

c. 8. & 9.
h. t.

d. c. 9. c.
Pastorat-
lis il. eod
c. 8. § fin-
inf. de-
excess.
Pralatis.

De officio Judicis.

T I T. XXXII.

Superius actum fuit de diversorum Ju-
dicum, ut Delegati, Legati & Or-
dinarii officiis & potestate in specie,
huc exponitur officium Judicis in ge-
nere.

Quis dicitur iudex?

Iudex est, qui publicam habet de-
causis & cognoscendi & judicandi
potest.